

AKADEMİ
ÇEVRE

ENTEGRE ATIK YÖNETİMİ ENDÜSTRİ A.Ş.

*BEYAZ EŞYA SEKTÖRÜNDE
GERİ DÖNÜŞÜM*

- ATIK ELEKTRİKLİ VE ELEKTRONİK EŞYALAR (AEEE)
- ÇEVRESEL ETKİLER
- EKONOMİK DEĞER

AKADEMİ
ÇEVRE

ATIK ELEKTRİKLİ VE ELEKTRONİK EŞYALAR (AEEE)

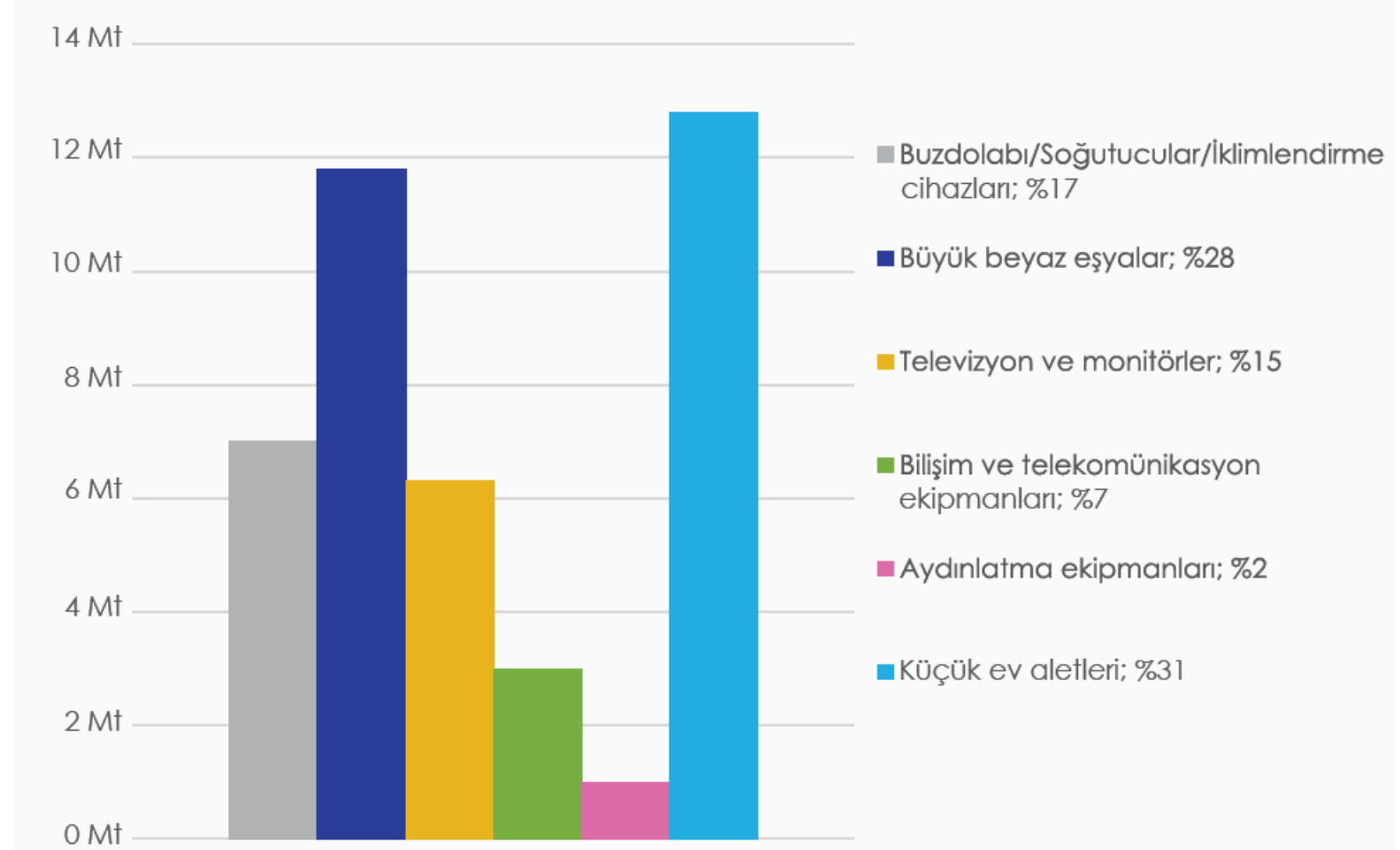

Avrupa Birliği (AB) Atık Elektrikli ve Elektronik Eşyalar (AEEE) Direktifi kapsamına giren e-atıklar geri dönüşüm ve geri kazanım hedeflerine göre 6 kategoriye ayrılıyor.

Küresel ölçekte bakıldığı zaman en çok AEEE'nin büyük beyaz eşya ve küçük ev aletleri kollarında oluştuğu görülmektedir.

AEEE miktarları, ülkelerin ekonomik ve sosyal düzeylerine göre önemli değişiklikler gösterebilmektedir.

Bu 6 kolda yer alan AEEE'ler boyut, bileşen yapısı, zararlı madde içeriği gibi farklı niteliklere sahiptirler. AB'de yıllık %3-5 oranındaki artışla en hızlı artan atık türüdür.

Geri dönüşümün artması;

Hem çevresel hem de ekonomik anlamda büyük kazançlar sağlayabilir.

Atık Kolu	Toplama ve İşleme Maliyetleri (Ortalama)	Materyal Satış Geliri (Potansiyel)	Geri Dönüşümün Çevresel Faydası	Toplam AEEE miktarı içindeki oranı
1. Buzdolabı/soğutucular/iklimlendirme cihazları	Yüksek	Orta	Yüksek	%17
2. Büyük beyaz eşyalar (buzdolabı/soğutucular/iklimlendirme cihazları hariç)	Orta	Orta	Orta	%28
3. Televizyon ve monitörler	Yüksek	Yüksek	Orta	%15
4. Bilişim ve telekomünikasyon ve tüketici ekipmanları (Televizyon ve monitörler hariç)	Orta	Yüksek	Yüksek	%7
5. Aydınlatma ekipmanları	Yüksek	Orta	Orta	%2
6. Küçük ev aletleri, elektrikli ve elektronik aletler, oyuncaklar, spor ve eğlence ekipmanları, izleme ve kontrol aletleri	Düşük	Yüksek	Yüksek	%31

AKADEMI
ÇEVRE

ÇEVRESEL ETKİLER

2

Beyaz eşyalar, çevreye ve insan sağlığına zararlı pek çok bileşen içermektedir. Beyaz eşyalar uygun biçimde toplanmadığı, geri kazanılmadığı ya da bertaraf edilmediği takdirde, içerdikleri tehlikeli maddeler ekosisteme kontrolsüzce yayılmakta ve geri döndürülemez zararlar vermektedir.

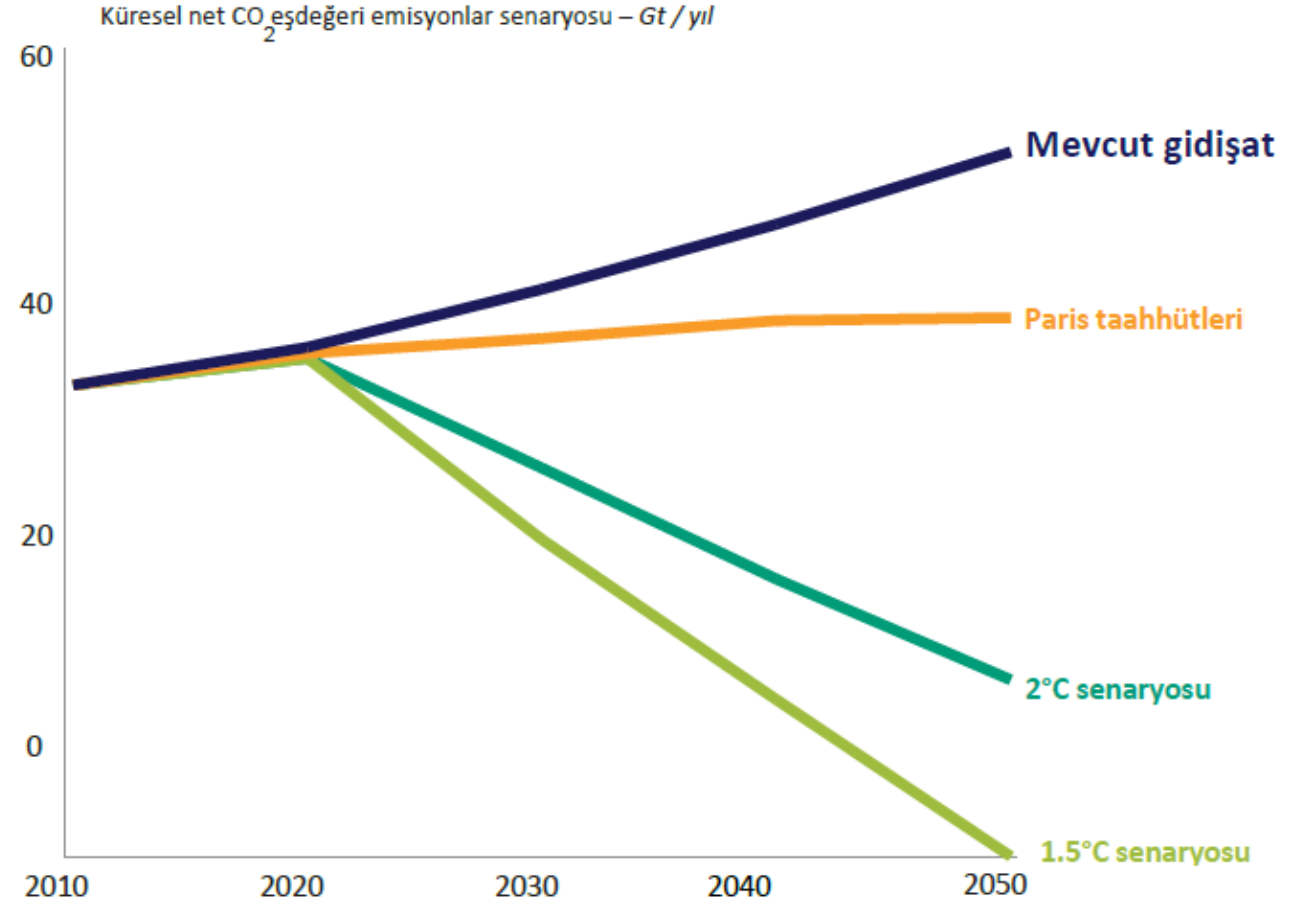
- ✱ 1 gram kurşun 20.000 litre suyu kullanılmaz hale getirmektedir.
- ✱ 20-40 mg/kg seviyesinde kadmiyuma maruz kalmış toprakta yetiştirilen tarımsal ürünün verimi %80 oranında azalmaktadır.
- ✱ Eski buzdolabı ve soğutucu ekipmanlarda kullanılan CFC (kloroflorokarbon) gazları, ozon moleküllerini parçalamaktadır.

Buzdolapları, ürün yaşam döngülerini tamamladıktan sonra açığa çıkardığı **CFC (kloroflorokarbon)** gazları nedeni ile son derece tehlikelidir.

Her bir buzdolabında 1.020 kg CO₂ eşitliğine sahip R12 gazı ve 1.746 kg CO₂ eşdeğeri olan R11 gazı bulunmaktadır. Uygun teknoloji ile geri dönüşümün gerçekleşmesi, bu gazların atmosfere salınması engelleyebilmektedir.

Küresel ısınmanın insanlar ve doğa üzerindeki yıkıcı etkilerinden kaçınmak ve dünyayı sürdürülebilir, sağlıklı bir geleceğe taşımak amacıyla; sıcaklık artışını azami olarak 1.5°C altında tutmak zorundayız.

Buzdolaplarının geri dönüşümü ile;

KAYNAK YETERSİZLİĞİ

ÇEVRE KİRLİLİĞİ

EKONOMİK KAYIP

Geri Dönüştürülen Buzdolabı Sayısı	100 Adet
Kazanılan CO ₂	276,6 Ton
Kazanılan Ham Madde	3,7 Ton

AKADEMI
ÇEVRE

EKONOMİK DEĞER

3

Beyaz eşya geri dönüşümü, madenlerden işlenmemiş malzemeleri çıkarmaktan çok daha az enerjiye ihtiyaç duymaktadır ve dolayısıyla daha az sera gazı salımı üretmektedir.

- Enerji Maliyeti
- Lojistik Maliyeti
- Çevre Sağlığı (Toz, sera gazı emisyonları, kazı nedeniyle oluşabilecek afetler)
- Patlatma ve Sökme gibi İş Sağlığı ve Güvenliği Riskleri
- Doğal kaynakların tükenmesi

gibi birçok neden, üretimin ikincil hammadde ile sağlanmasını gerekli kılmaktadır.

Ürünler	Madencilik (MJ/Kg)	Geri Dönüşüm (MJ/Kg)
Bakır (Cu)	32,19	0,01
Alüminyum (Al)	139,58	6,13
Demir (Fe)	79,97	5,82

Madencilik ve Geri Dönüşüm Faaliyeti Sonucu Kullanılan Enerji

Türkiye için Oluşan AEEE Projeksiyonu (Bin Ton)

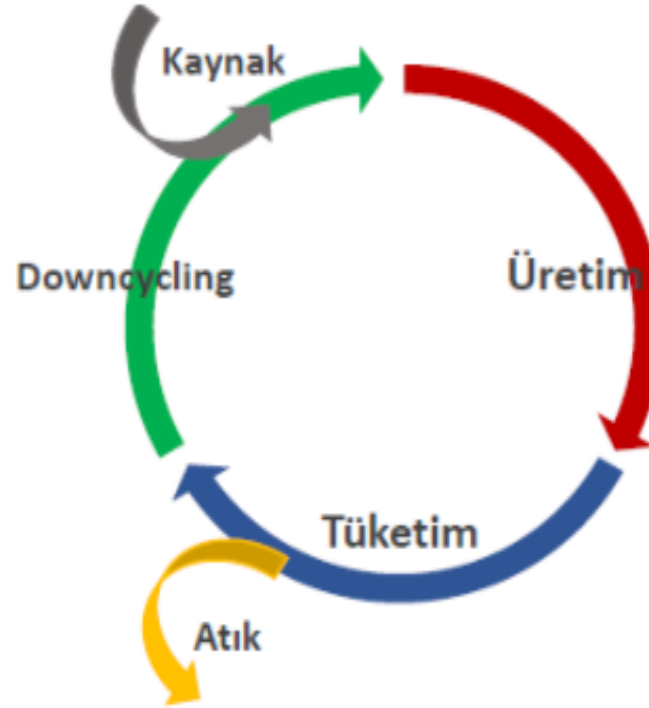
Türkiye	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Oluşan Atık											
1. Sıcaklık Kontrol Cihazları (Buzdolabı, Klima vs)	59	62	65	67	69	72	74	76	78	79	81
2. Televizyon, Monitör ve bunları içeren cihazlar	88	90	90	91	91	91	91	92	93	94	96
3. Aydınlatma Eşyaları	18	19	20	22	23	25	26	28	29	31	32
4. Büyük Ev Eşyaları	123	131	138	145	152	158	164	170	175	181	185
5. Karışık AEEE (Küçük Aletler)	187	195	202	209	215	222	228	234	239	245	250
6. Küçük BIT Cihazları	28	28	27	27	27	27	27	27	27	27	27
Toplam (Bin Ton)	503	523	542	560	578	594	610	626	642	657	672

Lineer Ekonomi

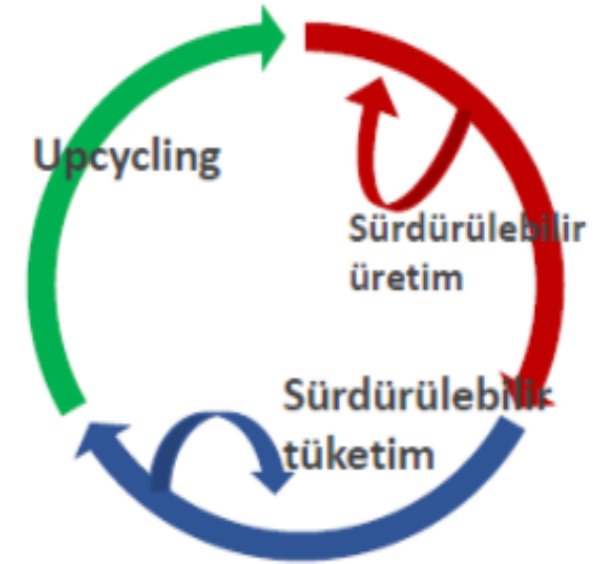
Kullan At Toplumu

Zincir Ekonomi

Daha iyi, fakat ideal değil

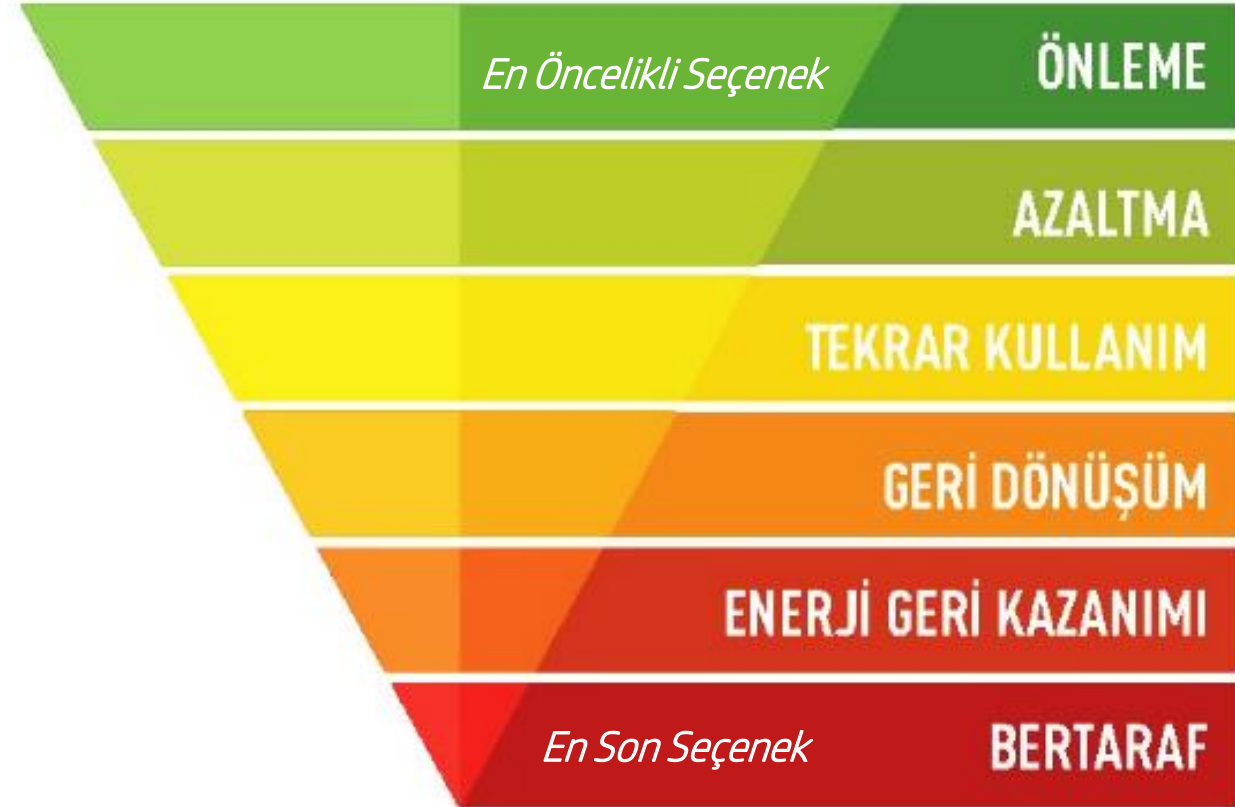
Döngüsel Ekonomi

Hedef

- R1** Reddetmek (Refuse)
- R2** Yeniden Düşünmek (Rethink)
- R3** Azaltmak (Reduce)
- R4** Yeniden Kullanmak (Re-use)
- R5** Tamir Etmek (Repair)
- R6** Yenilemek (Refurbish)
- R7** Yeniden Üretmek (Remanufacture)
- R8** Başka bir Amaca Uygun Hale Getirmek (Repurpose)
- R9** Geri Dönüşüm (Recycle)

Atık yönetim hiyerarşisi ters piramidi

AKADEMİ ÇEVRE

ENTEĞRE ATIK YÖNETİMİ A.Ş.

www.akademicevre.com

#işinucundgelecekvar